

N:o 67.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 Maj 1868.
— — — — Andra Kammaren den 12 — —

*Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående upptagande af ett lån å högst
18,000,000 R:dr mot Riksgälds-kontorets räntebärande obligationer.*

(Stats-Utskottets Memorial N:o 88.)

S. A. K.

Uti Sin nådiga Proposition om Statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. Maj:t antagit, att för fyllande af Riksgälds-kontorets behof för åren 1868 och 1869 skulle erfordras upptagandet af ett lån till belopp af omkring 12,400,000 R:dr, deraf Eders Kongl. Maj:t, under sådan förutsättning, antagit, att ungefär hälften under hvardera året borde upplånas på enahanda sätt, som under sistlidet år egde rum, dock så, att återbetalningstiderna icke borde utsättas tidigare, än efter år 1872, då det under sistlidet år upptagna lånet å 6,000,000 R:dr skall vara till fullo återbetaldt; och har Eders Kongl. Maj:t, i öfverensstämmelse härmed, föreslagit, att Riksdagen måtte åt sina Fullmäktige i Riksgälds-kontoret uppdraga, att för Kontorets räkning under innevarande år anskaffa de erforderliga medlen genom upplåning mot obligationer i Svenskt mynt, löpande med 5 procents ränta och försedda med halfårsräntekuponer samt ställda till innehafvaren att återbetalas på bestämda förfallotider, hvilka dock icke borde utsättas tidigare än efter år 1872. Då emellertid det numera visat sig, att lånebehöfvet ensamt för år 1868 uppgår till omkring 14,000,000 R:dr, samt det torde vara tvifvelaktigt huruvida en så stor summa — synnerligast under närvarande tid, då sistlidet års missväxt och andra missgynnande förhållanden ännu hårdt trycka på den ekonomiska och finansiella ställningen inom landet — kan, utan allt för kännbara uppföringar till hela sitt belopp upplånas mot inhemska obligationer, ställda på kort återbetalningstid, har Riksdagen

gen tvekat att fatta ett ovillkorligt beslut om lånemedlens upptagande på det i Eders Kongl. Maj:ts berörda nådiga Proposition föreslagna sätt. Om ock Riksgälds-kontoret skulle kunna, likasom under innevarande år egt rum, genom begagnande af den uti 62 § af det för Kontoret nu gällande Reglemente anvisade utväg, anskaffa en del af de erforderliga medlen genom upplåning mot Kontorets skuldförbindelser eller begagnande af krediter, kan dock sättas i fråga huruvida det för vårdandet af Statens kredit eller med afseende å de inhemska näringarnes behof af rörelsemedel är gagneligt, att Staten uppträder såsom lånesökande mot skuldförbindelser, ställda på korta uppsägnings- och återbetalningstider och mot den för dylika lån gällande ombytliga, ofta allt för höga räntefot. Allmänna meningen synes tvärtom vara ense om nödvändigheten att befria Riksgälds-kontorets styrelse från behofvet att fortfarande tillämpa ett sådant lånesystem, som nödgår hvarje Riksdag att samtidigt med uppgörandet af det kommande årets budget samsätta sig med ordnandet af Riksgälds-kontorets behof för dagen. Riksgälds-kontorets kassaställning bör derföre nu ordnas så, att nästkommande Riksdag icke behöfver draga omsorg om Riksgälds-kontorets utgifter för det löpande året.

Ehuru alltså tillgångar böra vid innevarande riksdag åt Riksgälds-kontoret anvisas till det belopp, som oundgängligen erfordras för att undvika nödvändigheten att tid efter annan upptaga tillfälliga lån eller begagna korta krediter, anser dock Riksdagen, att den upplåning, som afser att skaffa tillgång härtill, icke bör omfatta högre belopp, än som motsvarar de utgifter Riksgälds-kontoret för jernvägsbyggnaderna fått vidkännas, utöfver hvad genom de för sådant ändamål särskildt anvisade eller återbekomna medel eller genom verkställd upplåning till Riksgälds-kontoret influtit. Med ledning af för sådant ändamål uppgjorda beräkningar har Riksdagen ansett, att i rundt tal 18,000,000 R:dr utgör det högsta belopp, som för bestridande af redan gjorda eller beslutade utgifter för jernvägsbyggnader nu bör genom upplåning anskaffas; och Riksdagen har på sådan grund beslutat:

1:o) att åt Fullmäktige i Riksgälds-kontoret uppdraga, att genom upplåning mot statsobligationer, som företrädesvis böra vara fonderade, anskaffa en summa af högst 18,000,000 R:dr R:mt, för att användas dels till godtgörande af de utaf Riksgälds-kontoret för jernvägsbyggnader redan utbetalda medel, dels till bestridande af de för jernvägsbyggnadernas fortsättande erforderliga utgifter, som redan blifvit eller vid innevarande riksdag varda för sådant ändamål anvisade; egande Fullmäktige härvid tillvägagå på det sätt de finna lämpligast och med det allmännas fördel mest öfverensstämmande;

2:o) att, till ränteliqvider och kapitalskuldens amortering, å Riksgälds-kontoret anvisa ett årligt anslag, motsvarande det belopp, som hvarje år erfordras för sagda liqviders och amorterings verkställighet; börande detta anslag, till dess hela skulden blifvit i stadgad ordning betald, årligen utaf Riksgälds-kontorets medel afsättas, hvarvid dock iakttages, att anslaget, under den tid lånemedlen indragas, icke må öfverstiga hvad som motsvarar ränte- och amorteringsbeloppet för de då influtna lånemedlen;

3:o) att de uti nästförestående punkt omförmälda ränte- och amorteringsanslag skola ingå till en särskildt redovisad liiquidations- och amortissementsfond, hvars behållning skall för det med dessa medel afsedda ändamål oförryckt tillhandahållas och användas, så att ränteliquiderna vid därför bestämda terminer varda ovilkorligen fullgjorda och skuldens betalning i föreskrifven ordning verkställd, samt att de till liiquidations- och amortissementsfonden influtna medel böra, så vidt ske kan och denna fond åliggande liquider medgifva, städse på säkert och ändamålsenligt sätt göras fruktbarande; och

4:o) att, derest obligationerna äro förskrifna i utländskt mynt, Riksgäldskontoret bör härstädes i svenskt mynt tillhandahålla liquid för förfallna obligationer och räntekuponer åt dem, som sådant önska, dock att Riksgäldskontoret icke är skyldigt verkställa sådan liquid förr än en månad förflutit från den dag anmälan om liquidens erhållande egt rum.

Dessa beslut och stadganden får Riksdagen härmed underställa Eders Kongl. Maj:ts nådiga fastställelse, med underdånig anhållan att Eders Kongl. Maj:t, derest lån upptages utom riket, vid denna upplånings företagande täcktes lemna Fullmäktige i Riksgäldskontoret Sin nådiga bemedling och medverkan för den erforderliga lånesummans erhållande mot så fördelaktiga vilkor för Svenska Statsverket, som vid lånetransaktionernas uppgörande kunna beredas, samt att Eders Kongl. Maj:t dessutom täcktes meddela Sin garanti å det eller de lån, som i öfverensstämmelse med dessa beslut varda af Fullmäktige upptagna.

Riksdagen framhårdar etc.

Stockholm den 12 Maj 1868.
